

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI-4101-16-02/2011

Kielce, dnia stycznia 2012 r.

**Pani
Katarzyna Goworek
Dyrektor
Zespołu Szkół Publicznych nr 2
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła kontrolę w Zespole Szkół Publicznych nr 2 w Ostrowcu Świętokrzyskim (Zespół lub ZSP nr 2) w zakresie organizacji i finansowania kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli w latach 2009-2011 (do czasu zakończenia kontroli).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 grudnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia działania Pani Dyrektor w zakresie objętym kontrolą.

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- uczestniczenie przez nauczycieli Zespołu w różnych zewnętrznych form kształcenia i doskonalenia zawodowego ;
- terminowe składanie do organu prowadzącego wniosków o dofinansowanie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli w łącznej wysokości 1% od ich wynagrodzeń osobowych;
- prawidłowe sporządzanie i terminowe przekazywanie do organu prowadzącego sprawozdań z wykorzystania środków na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli;
- prawidłowe wykorzystywanie kwalifikacji nauczycieli nabytych w wyniku kształcenia i doskonalenia zawodowego.

Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła:

- wprowadzanie do szkolnej bazy Systemu Informacji Oświatowej (SIO) nierzetelnych danych w zakresie liczby nauczycieli korzystających z różnych form kształcenia i doskonalenia zawodowego.
- przygotowanie wieloletniego planu kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli Zespołu, i planów jednorocznych, nieuwzględniających m.in. planów rozwoju zawodowego poszczególnych nauczycieli,

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

zgodnie z wymogami § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli;

- niezatwierdzenie *Wieloletniego planu doskonalenia zawodowego nauczycieli Zespołu Szkół Publicznych nr 2 w Ostrowcu Św. w latach 2009-2011 (Plan) 2* w formie uchwały podejmowanej zgodnie z art. 41 ust. 1 pkt 4 ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty, przez Radę Pedagogiczną.

1. Zespół szkół Publicznych nr 2 w Ostrowcu Świętokrzyskim w latach szkolnych 2008/2009, 2009/2010 i 2010/2011 (do zakończenia kontroli) zatrudniał odpowiednio 89, 86 i 85 nauczycieli – łącznie pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych.

W badanym okresie, w różnych formach kształcenia i doskonalenia zawodowego w Zespole uczestniczyło łącznie 30 nauczycieli, odpowiednio 5,6% (5 osób), 4,6% (4 osoby) i 36,4% (31 osób). Zdecydowana większość osób uczestniczyła w krótkich formach doskonalenia do 20 godzin. W roku szkolnym 2009/2010 studia podyplomowe dające kwalifikacje ukończyło 2 nauczycieli i w roku szkolnym 2010/2011 jeden nauczyciel. Ponadto w roku szkolnym 2010/2011 jeden nauczyciel uczestniczył w kursie doskonalącym do 99 godzin i jeden w kursie doskonalącym w wymiarze co najmniej 100 godzin.

W badanym okresie łącznie 55 (63%) nauczycieli nie uczestniczyło w żadnych formach kształcenia i doskonalenia zawodowego finansowanych z budżetu.

W latach 2008/2009, 2009/2010 i 2010/2011 w Zespole było zatrudnionych odpowiednio 68 (76,4%), 66 (76,7%), 70 (82,3%) nauczycieli dyplomowanych. W różnych formach kształcenia i doskonalenia zawodowego finansowanego z budżetu, uczestniczyło w kolejnych latach łącznie 29 nauczycieli dyplomowanych, odpowiednio 4,4% (3 nauczycieli), 6% (4 nauczycieli) i 32,8% (23 nauczycieli). Pozostali nauczyciele dyplomowani w badanym okresie, odpowiednio 65 (95,6%), 62 (94%) i 47 (67,2%) nie uczestniczyli w żadnych formach kształcenia i doskonalenia zawodowego finansowanego z budżetu.

2. W Zespole opracowany został dokument p.n. *Wieloletni plan doskonalenia zawodowego nauczycieli Zespołu Szkół Publicznych nr 2 w Ostrowcu Św. w latach 2009-2012*. Opracowany *Plan* nie spełniał wymogów § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i tryby przyznawania tych środków², m.in. nie odzwierciedlał programu rozwoju szkoły i związanych z tym potrzeb kadrowych Zespołu, nie wskazywał również na plany rozwoju zawodowego poszczególnych nauczycieli. W okresie od zatwierdzenia *Planu* w 2009 do dnia zakończenia kontroli, *Plan* nie był aktualizowany.

Zgodnie z art. 41 ust. 1 pkt 4 ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty³, ustalanie organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły należy do wyłącznych kompetencji stanowiących rady pedagogicznej. *Plan* został przedstawiony na posiedzeniach Rady Pedagogicznej – Publicznej Szkoły Podstawowej nr 14 w dniu 11 września 2009 r. oraz na posiedzeniu Rady Pedagogicznej Zespołu – Publicznego Gimnazjum nr 4 w dniu 30 września 2009 r. Mimo, iż w protokołach posiedzeń obu Rad znalazł się zapis o przyjęciu *Planu* do realizacji, żadna z Rad nie podjęła uchwały w sprawie jego zatwierdzenia.

Dyrektor Zespołu, w oparciu o zarządzenia Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego (nr II/83/2008 z 30 stycznia 2008 r., nr II/94/2009 z 27 stycznia 2009 r.) opracowywała na każdy rok szkolny (w 2008, 2009 r.) *Regulamin w sprawie udzielania przez Zespół Szkół Publicznych nr 2 w Ostrowcu Świętokrzyskim pomocy finansowej na różne formy doskonalenia zawodowego (Regulamin)*. Opracowany na podstawie zarządzenia Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego nr II/79/2010 z 20 stycznia 2010 r. w roku 2010 regulamin ten otrzymał nazwę *Procedury udzielania przez Zespół Szkół Publicznych nr 2 w Ostrowcu Świętokrzyskim pomocy finansowej na różne formy doskonalenia nauczycieli*. We wszystkich badanych latach, *Regulamin* ten był identyczny. Zgodnie z przyjętymi *Regulaminami*, ze środków, o których mowa w art. 70a ust. 1 Karty Nauczyciela dofinansowane były: studia magisterskie, licencjackie i podyplomowe, kursy kwalifikacyjne i doskonalące, seminaria oraz inne formy doskonalenia zawodowego, doradztwo metodyczne, szkolenia, seminaria oraz konferencje szkoleniowe dla nauczycieli wynikające z potrzeb edukacyjnych występujących na terenie placówki,

² Dz. U. nr 45, poz. 230

³ Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 ze zm.

warsztaty metodyczne i przedmiotowe oraz inne formy doskonalenia zawodowego wynikające z potrzeb edukacyjnych występujących na terenie placówki, szkolenia rad pedagogicznych. Dokument wprowadził ponadto kierunki kształcenia (*studia i kolegia językowe oraz kwalifikacje i formy kształcenia, szczególnie dające uprawnienia do nauczania drugiego przedmiotu*) oraz, określone w ww. zarządzeniu Prezydenta Miasta, maksymalne kwoty dofinansowania – do 500 zł opłat wnoszonych za formy zgodne z preferowanymi kierunkami kształcenia, przy czym roczna kwota nie może przekroczyć 1.000 zł, do 60% pozostałych form dokształcania i doskonalenia, przy czym roczna kwota nie może przekroczyć 700 zł oraz do 100% form organizowanych przez placówkę.

3. W badanym okresie Dyrektor Zespołu, zgodnie z § 6 ust. 2 rozporządzenia MENiS w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia nauczycieli, każdego roku, w terminie nie później niż do 30 listopada, składała do organu prowadzącego wnioski o dofinansowanie różnych form dokształcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli Zespołu. W 2009 r. z przyznanej na doskonalenie nauczycieli kwoty 20.346 zł wykorzystano 4.891 zł (24%). Wniosek Dyrektor Zespołu o przyznanie środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w roku 2009 zawierał preliminarz przewidywanych wydatków na kwotę 3.500 zł (dla 5 nauczycieli). W 2010 r. z kwoty 56.897 zł wykorzystano 38.860 zł (68,2%). Wniosek z 30 listopada 2009 r. o przyznanie środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w roku 2010 opiewał na kwotę 3.500 zł (dla 4 nauczycieli). W roku 2011 (do końca września) z kwoty 50.127 zł wykorzystano 21.524 zł (42,9%), zaś wniosek z 30 listopada 2010 r. dotyczył kwoty 2.500 zł (dla 3 nauczycieli).

4. W badanym okresie Dyrektor Zespołu, zgodnie z § 6 ust. 3 rozporządzenia MENiS w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia nauczycieli, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, składał organowi prowadzącemu prawidłowo sporządzone sprawozdania ze sposobu wykorzystania środków przeznaczonych na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w poprzednim roku budżetowym.

5. W latach 2009 i 2010 w Systemie Informacji Oświatowej (SIO), wg stanu na 30 września, nie wykazano żadnych danych dotyczących doskonalenia zawodowego nauczycieli, mimo iż w latach tych odpowiednio trzech i czterech nauczycieli uczestniczyło w formach finansowanych przez budżet, zaś pozostali nauczyciele uczestniczyli w innych formach doskonalenia zawodowego.

W roku 2011 wykazano w SIO, iż różne formy doskonalenia zawodowego ukończyło 30 nauczycieli, podczas gdy w okresie tym, w formach doskonalenia zawodowego finansowanych przez budżet, uczestniczyło 23 nauczycieli. Zgodnie z oświadczeniem Dyrektor Zespołu, wszyscy pozostali nauczyciele uczestniczyli w innych formach doskonalenia.

Zbiór danych o nauczycielach, wychowawcach i innych pracownikach szkoły, zgodnie z art. 3 ust. 4 pkt 1 lit h ustawy o systemie informacji oświatowej, zawiera m.in. dane o formach kształcenia i doskonalenia. Ponadto, zgodnie art. 7 ust. 1 ww. ustawy podmioty prowadzące bazy danych oświatowych obowiązane są do sprawdzenia kompletności, poprawności i zgodności ze stanem faktycznym danych gromadzonych przez nie w bazach danych oświatowych. Za wykonanie tych obowiązków, zgodnie z art. 7 ust. 6 ww. ustawy odpowiada dyrektor szkoły.

6. W badanym okresie troje nauczycieli ukończyło formy kształcenia dofinansowane ze środków budżetowych – studia podyplomowe dające kwalifikacje zaś sześć nauczycieli ukończyło kursy kwalifikacyjne. Wszystkim z nich powierzono prowadzenie zajęć zgodnie z uzyskanymi kwalifikacjami.

7. W latach 2009-2011 nauczyciele dyplomowani Zespołu stanowili odpowiednio 76,4%, 76,7% i 82,3% zatrudnionych w nim nauczycieli. Natomiast nauczyciele dyplomowani i mianowani razem stanowili w tym okresie odpowiednio 94,3%, 90,6% i 92,9% wszystkich nauczycieli zatrudnionych w Zespole.

W ocenie NIK, wyniki ogólne sprawdzianów zewnętrznych uczniów Zespołu kończących szóstą klasę szkoły podstawowej oraz trzecią klasę gimnazjum, corocznie przekraczające średnie wyniki w województwie świętokrzyskim, są adekwatne do wysokiego udziału nauczycieli mianowanych i dyplomowanych w ogólnej liczbie zatrudnionych w Zespole.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

- 1) zapewnienie kompletności, poprawności i zgodności ze stanem faktycznym szkolnej bazy Systemu Informacji Oświatowej w zakresie danych o doskonaleniu zawodowym nauczycieli;
- 2) prawidłowe przygotowanie wieloletniego planu kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli Zespołu, i planów jednorocznych, uwzględniających m.in. plany rozwoju zawodowego poszczególnych nauczycieli, zgodnie z wymogami wymogów § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli;
- 3) zatwierdzanie planów organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli Zespołu w formie uchwał podejmowanych zgodnie z art. 41 ust. 1 pkt 4 ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty, przez Radę Pedagogiczną.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor Zespołu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.